

DIRECTOR:
Dr. ALEXANDRU RUSU

REDACTIA ȘI ADMINISTRATIJA
BLAJ — JUD. TARNAVA MICĂ

INSERATE:
Un șir garmond: 6 Lei. La
publicări repetate după
:: :: invoieală. :: ::

Unitatea

REDACTOR RĂSPUNZĂTOR:
Dr. AUGUSTIN POPA

ABONAMENTUL
Pe un an . . . . . 200 Lei
Pe 6 luni . . . . . 100 Lei
Pentru străinătate 400 Lei

Numărul 4 Lei

Foaie bisericească-politică. — Apare în fiecare Sâmbătă.

Spre noua preoție

Desăvârșirea pregătirii din seminar — Viața sufletească a tânărului preot — Din problemele proximalului conciliu provincial

de prof. AUGUSTIN POPA.

Pastorația noastră nu este la înălțimea vremilor. Totuși articolul „Preoții vechi și noi” face nedreptate preoțimii. Căci vina nu o poartă singuraticii preoți, ori nu numai ei. În majoritate ei se silesc să-și împlinescă datoria. O fac însă așa cum știu și cum li-se cere. Și fiindcă știu ce au știut bătrânii și atât se și pretinde dela ei, pastorația rămâne în chip necesar în vechile ogașii.

Nici nu se poate aștepta dela un preot, ascuns în parohia-i ferită de vânturile vremii, să simtă prefacerile continue ale lumii și să găsească dela sine noi metode și arme de luptă în fața nouilor nevoi. Numai de sus, dela cârmă se văd valurile vremii, numai directive și îndrumări sistematice date de aici pot schimba situația. Și fiindcă vremile s'au schimbat, trebuie neapărat o seamă de măsuri nouă, atât pentru a desăvârși pregătirea clerului potrivit cerințelor vremii, cât și pentru a putea pretinde împlinirea cu sfințenie a datorțiilor impuse de o pastorație bună. În locul multor sfaturi și îndemnuri, cari se dau uitării, vor trebui să vină un șir întreg de dispoziții obligatorii, controlabile și provăzute cu sancțiuni.

Fiind vorba de desăvârșirea educației clerului, nu mă gândesc la o străformare a școlilor noastre teologice. Viața lor se scurge în alvii croite de înțelepciunea bisericii universale, pe temeiul de experiențe milenare. Trebuie, de sigur, să se simtă și în ele schimbarea vremilor, stăruindu-se în chip deosebit asupra lucrurilor reclamate mai mult de împrejurări. Azi, de-o pildă, ar trebui, poate, o mai temeinică pregătire decât în trecut în oratoria sacră și catehetică. Dar înafară de aceste schimbări mărunte, ce cad în competența conducerii școlilor, pregătirea din seminarii este o adâncire și luminare a principiilor generale de știință religioasă, necesară și potrivită tuturor vremilor și oamenilor. Ea dă numai fondul sufletesc al clerului, cadrele mari, veșnic aceleași, printre cari trebuie să se desfășoare viața pastorală, în continuă mișcare.

Adevărat, că preoții ieșiți din școală nu prea știu face legătura între teorie și praxă, între carte și viață, nu se știurcălăuzi, în multiplele schimbări ale zilelor de lumină adevărilor mari învățate în atâtea studii și semestree. Dar asta nu e vina școlii. Dimpotrivă. Pricina este trecerea prea bruscă dela școală la viață, schimbarea completă a vieții de seminar începând cu prima zi de preoție. Copleșit de grijile unui cămin și gospodării proaspete, isbindu-se, ceas cu ceas de valurile

grele ale pastorației, tânărul preot, care are și cartea și râvna necesară, nu va avea răgazul și puterea de-a aplica știința și de-a persevera. Caleidoscopul mizeriilor și greutăților de tot felul îl uluște și nu va avea tăria de-a domina situațiile cu lumina principiilor învățate. Un frate în Hristos mai bătrân va veni atunci să-i confirme vechiul adagiu: aliter in theoria, aliter in praxi, să-i de-a sfatul părintesc de-a lăsa la o parte balastul inutil al teoriilor, și iată-l pe zelosul preot tânăr pe calea comodă și bătută: Face și el așa cum a făcut înaintașul. Poporul nu știe să-i ceară mai mult, nu-i cer nici mai marii, iar el își vede liniștit de casă și gospodărie.

Corect ar fi însă, să fie o legătură strânsă și directă între seminar și viața preoțească. Prin dispoziții și legi amănunțite, trebuie reglementată toată viața din parohie în așa fel, ca ea să fie o directă continuare a vieții de seminar, acomodată nouilor datorii de împlinit.

Biserica latină cearcă să satisfacă această cerință. Dreptul ei, din vremuri vechi și în deosebi noul cod de legi, fixează precis și amănunțit datoriile preoților ieșiți din seminar, atât în ce privește sfințenia vieții lor, cât și pregătirea științifică. Este fixată în lege datoria preotului de-a duce o viață mai sfântă decât laicii, de-a se spovedi, cumineca și celebra des; datoria zilnică de-a medita, recita rozariul, examinarea conștiinței, cercetarea bisericii; datoria grea de-a recita zilnic orele canonice; de-a face, cel puțin tot la trei ani, exerciții spirituale ș. a. — Pentru desăvârșirea culturii teologice codicele prescrie, ca după terminarea cursului teologic, fiecare preot să facă, trei ani dearândul, anumite examene, din studiile și în chipul stabilit de episcop. Rezultatul acestor examene e dătător de ton la conferirea beneficiilor. Mai de multeori pe an trebuie să se adune la conferențe pastorale toți preoții din cura animarum. Pentru a dobândi anumite oficii și beneficii, în special titlul de paroh, preotul e supus unui examen serios, înaintea examinatorilor aleși de sinod. — Suma acestor dispoziții fac din viața tânărului preot un fel de continuare a seminarului, îl silesc să persevereze în viața sufletească și în studiu, pentruca, rând pe rând, tot mai lămurit să deslușească rostul practic al teoriei și să o aplice.

Noi, firește, nu putem copia starea din biserica latină. Și trecutul și prezentul nostru este altul. Dar o bună parte din dispozițiile pomenite sunt legi și îndemnuri vechi, cari se găsesc și la noi, cel puțin ca sfaturi și îndem-

nuri; iar altele reprezintă un progres către care trebuie să tindem, în felul nostru. Trebuie neapărat să precizăm și noi, în legi amănunțite și provăzute cu sancțiuni, datoriile preoțimii în legătură cu viața sufletească și cultura științifică, după ieșirea din seminar.

Trebuie precizat în lege obligamentul deprinderilor de pietate zilnică (rugăciuni, meditație, adorație), a mărturisirii și celebrării dese. Oricât de greu s'ar părea, trebuie să se introducă recitarea zilnică a orelor canonice. Nu mai putem rămânea fără o rugăciune comună și obligatorie a întregii preoțimi. Dacă nu se poate impune dintr'odată sub greutatea păcatului, să se formeze măcar o asociație a preoților, cari de bună voie se obligă la recitarea acestor rugăciuni. Dupăce, în felul acesta și prin îndemnuri continue, ideea va prinde, se va putea fixa în lege. Firește, ceaslovul trebuie refăcut, scurtat și întocmit în așa fel, ca să fie o hrană plăcută pentru pietate și în aceeași vreme instructivă. — Exercițiile spirituale sunt, și la noi, pe drumul bun al organizării. Sperăm că vor merge înainte. Pentru a face să rămână vie în suflete puterea lor, unul din sinoadele protropopești trebuie să fie în prima linie o reculegere sufletească, cu mai multe predici, ținute, de pildă, de referentul tractului. Ceeace se face acum la sinoade pentru viața sufletească este, de sigur, bine. Dar nu de ajuns și nu destul de sistematic.

Pentru a deprinde clerul la continuarea studiului și în viață, sunt necesare unele examene, de făcut după ieșirea în pastorație. Dacă nu s'ar putea introduce la noi toate câte sunt la latini, se poate introduce desigur examenul de paroh. Să fie un examen serios, cuprinzând în prima linie teologia practică și lăsând să se vadă destoinicia candidatului de-a învăța și cârmui pe alții. — Folositor ar fi apoi un examen riguros pentru obținerea licenței în teologie. Acesta ar trebui să fie obligator cel puțin pentru aspirații la beneficii reclamând o pregătire științifică mai temeinică: parohii dela orașe, cateheții, protopopii. Materia examenului se fixează înainte în teme, cari să sintetizeze toată esența studiilor teologice și să arate din partea candidatului o gândire și pătrundere teologică suficientă, fără a se da prea mare importanță amănunțelilor de memorie.

Tradus în viață, acest program de încopiere a vieții preoțești cu seminarul, ar obișnui pe preoți cu o viață de rugăciune și continuă cultivare și i-ar învăța să facă rodnice teoriile cari azi par strălucire de prisos. De aceea credem, că viitorul și necesarul conciliu provincial trebuie să se ocupe serios de această problemă și să aducă legi precise. Nu ajung sfaturile și îndemnurile vagi. Legea este susținătoarea și îndrumătoarea conștiinței.

Să sperăm, că o va face!

□ □

O sfidare și o insultă. Numărul de Crăciun al gazetei liberale „Târnava“ din Dicioșânmartin ne vestește un lucru pe cât de curios pe atât și de surprinzător, care e bine să fie cunoscut și din partea cititorilor noștri.

Iată ce ne vestește această gazetă :

„In ziua de 7 Decembrie o delegație a primăriei din Blaj, în frunte cu d. primar Ștefan Dragoș, condusă de d. Dr. Emil Folea, fost prefect, șeful partidului național-liberal din județ, s'a prezentat acasă la d. Ionel Brătianu în București (str. Lascar Catargiu Nr. 5) și i-a predat diploma „de cetățean de onoare al Blajului“.

Dar „Târnava“, care consacră acestui eveniment o întreagă pagină, ilustrată de chipul dlui Brătianu, ne dă și amănuntele acestei solemnități aranjate în numele Blajului. „Venim — spune gazeta, că ar fi zis d. Folea — din mica noastră Romă, ca în sinul celebrităților noastre să mai adaugem una prin încorporarea DVoastre între cetățenii Blajului episcopului martir și erou Inochentie Clain, mort în exil, a Blajului fanaticului cronicar Șincai și alui Bărnăuțiu, răsunetul Ardealului din 1848“. Și pentru a găsi o paralelă de „muncă și naționalism“ între Blaj și noul său cetățean de onoare, d. Folea s'a provocat la „călugării Blajului“, la „arhivele Romei, Vienei și Budapestei“ și la tot ce s'a lucrat în acele arhive, spunând că și Blajul de azi înțelege să meargă pe urmele sfinte ale trecutului său. Și tot în acest stil și colorit de bătrânească mândrie a Blajului, în numele căruia se lucra, a fost redactată și diploma, impodobită cu chipurile lui Clain, Șincai și Bărnăuțiu și având în frunte „Mănăstirea“ (catedrala), „Piatra libertății“ și „Crucea lui Iancu“...

Ce trist spectacol!

Adecă d. Ionel I. C. Brătianu — ale cărui merite pentru țară nime n'are de gând să le scadă și care incontestabil are tot dreptul să poată fi ales cetățean de onoare al oricărui oraș din România întregită — a putut primi diploma unui cetățean de onoare al Blajului, fără ca ea să-i fi fost predată din partea unei delegații, care să reprezinte cu demnitate și vrednicie Blajul culturii sale de azi și a trecutului său. Nu așa trebuia să fie ales d. Brătianu cetățean de onoare al Blajului și nu o delegație,

ai cărei membri să n'ai curajul a-i numi la gazetă, trebuia să-i prezinte diploma.

Blajul reprezintă o muncă eminentă națională și culturală, săvârșită în tăcere, la umbra sfântă a catedralei, din partea fiilor unei biserici. El nu poate fi deci reprezentat în chip firesc decât din partea celor ce pot fi socotiți ca deținători ai tradiției lui. Iar dacă aceștia nu erau încă în situația de-a se putea alătura delegației clandestine, care ducea dlui Brătianu diploma de onoare, votată cu majoritate de voturi, dsa trebuia să mai aștepte și avea datoria să refuze o cetățenie de onoare care i-se îmbia — într'un chip nevrednic de dânsul — pe șubredele temeuri ale unui partid politic.

...Iar d. Folea, față de care am avut până acum tot respectul, nu trebuia să se preteze, cu nici un preț, la această sfidare a Blajului și insultare a șefului său.

Încă un ordin în chestia serviciilor divine la sărbătorile naționale. Chestia mult agitată a acestor servicii divine n'a primit nici până azi un aranjament potrivit și care să nu fie o continuă jignire la adresa bisericii noastre.

Asta nu înseamnă însă, că diferitele ministere nu ar căuta s'o aranjeze — fără a ne întreba și chiar a ne încunoștința măcar — în sensul dorit de biserica ortodoxă, care se socoate singură în drept de-a prezida serviciile dela sărbătorile naționale. Astfel aflăm bunăoară dintr'un circular mai recent — nu dintre acelea cari se publică în „Telegraful român“ — al mitropoliei sibiene, că *ministerul războiului* a luat încă pela începutul anului trecut, sub Nr. 4224/1926, următoarea dispoziție :

La oficierea slujbelor religioase pentru pomenirea eroilor și a celorlalte sărbători naționale, biserica ortodoxă este aceea, la care trebuie să se officieze serviciul religios, indiferent de gradul ierarhic, pe care-l are slujitorul; iar programul oficiai odată stabilit, trebuie respectat de toate confesiunile.

În fața unor atari ordine *militare*, să nu ne mirăm apoi, dacă diferiții comandanți de piață, unde avem militari, nu vreau și *nu pot* să aibă nici o considerare față de stăruințele preoților noștri, cari nu înțeleg nici să bruscheze sentimentul național, căruia i-se închină cu tot sufletul, dar nici să accepte rolul ingrat

și de cele mai multe ori umilitor, ce li-se rezervă în cadrele sărbătorilor naționale.

Credem deci că e timpul suprem, să se caute în sfârșit la factorii în drept un aranjament just și echitabil, peste care să nu mai poată apoi trece nici un fel de prefect, ori ministru.

Din alocuția papală.

Suferințele și statornicia bisericii din republica mexicană.

Între neajunsurile pe cari le îndură în timpul din urmă biserica, sf. Părinte al Romei amintește, în alocuția sa consistorială, chiar la loc de frunte, mizeriile pe cari actualul guvern francmazon le face bisericii din Mexico. Am socotit deci, că e bine ca și cititorii noștri să cunoască în întregime aceste cuvinte ale Papei.

Ele sunt următoarele:

...Înainte de toate, sufletul, ba am putea zice chiar ochii noștri, văd biserica mexicană, pe care guvernatorii acelei provincii o vexează în chip sălbatic și lipsit de orice pietate. Acești guvernatori — întocmai ca și omul păcatului și fiul peririi, de care ne spune sf. Pavel (2 Tess. 2, 3-4) că se va arăta la capătul lumii — nimicesc și calcă în picioare „tot ce se zice Dumnezeu, sau se cinstește“, și, înfestând sufletele, tratează cu acel nobil popor ca și când ar fi vorba de o turmă de sclavi și de oameni scelerați, și aceasta sub pretextul și titlul unor atari legi, cari nu au din lege decât numele, fiindcă se împotrivesc tuturor drepturilor divine și umane. — Și în această nemaipomenită acerbitate și rușine a situației, ce înălțător se' poartă catolicii aceluia neam generos și oprimat, cu câtă demnitate sunt episcopii și preoții, frații religioși și simpli mireni, bogați și săraci, bărbați și femei, bătrâni și tineri, ba chiar și copiii și copile din prima înflorire a vieții dau de mai multe luni o pildă, pe care, împreună cu toți oamenii de inimă, trebuie s'o admire și ingerii Domnului. Și anume, pentru a se salva neatinsă onoarea lui Dumnezeu și demnitatea propriei conștiințe, pentru ca norma vieții lor să nu se abată dela credință, pentruca să nu înceteze a fi legați de biserica catolică și apostolică a Romei, de vicarul lui Isus Hristos și de prescrierile lui, au suferit tot felul de injurii, exiluri și lanțuri

☐ ☐ Foiața „Unirii“ ☐ ☐

IMN SOARELUI

— După sf. Francisc de Assisi *) —

O, Doamne, Dumnezeu îndurate,
Stăpânitor tăriilor senine,
Ca fumul de tămâie să se'nalțe
Cântarea de mărire către Tine.

Mărit și laudat să fie Domnul
Prin tot ce ține mâna-l creatoare,
Prin toate vietățile din lume,
Mărit să fie'nțai prin sfântul soare.

Căci el e frate-al nostru. El ne'mparte
Lumina lui cea fără de prihană,
Și'n maiestatea strălucirii sale
El intrupează sfânta Ta icoană.

Mărirea Ta o spune, Doamne, lumea,
A visurilor noastre dulce soră,
Și stelele ce stau pe cer de veghe,
Și-a dimineții blândă auroră.

Mărit ești Tu prin vânt, al nostru frate
Ce norilor spre noi le-arată cale,

*) Ideile minunatului imn, dedicat din partea sf. Francisc de Assisi «fratelui» Soare, sunt foarte bine redade în această prelucrare a dlui I. U. Soricu și de aceea avem o deosebită plăcere de a-le putea face loc și în coloanele noastre. Le reproducem după numărul de Crăciun al «Telegrafului român» dela Sibiu. N. R.

Să verse peste câmpuri scumpa mană,
Viață dând făpturei mânei Tale.

Măritu-tea-i, o Doamne, prin izvorul
De apă, care setea potolește,
Prin focul, care curăță rugina
Și luminează 'n noapte și 'ncălzește.

Mărit ești Tu, prin mama noastră glia,
De viață și de sevă dătătoare,
Ce trupul Tău în pâine ni-l împarte,
Primindu-ne la sânu-i iubitoare.

Mărit ești Doamne, Tu, prin cei cari iartă,
Și'mpart în lume razele iubirii,
Și cari vestesc în numele Tău pacea,
Purtând ca Tine crucea răstignirii.

Mărit ești Tu prin sora noastră, Moarța,
Ce de durerea noastră se îndură
Și mângăioasă brațele deschide
Spre toți, care pe lume se născură.

Vai celui care moare în păcate,
Ferice-i cel ce umblă'n voia Ta,
Căci el spre viață veșnică se'ndreaptă
Și altă moarte nu va mai gusta.

Mărit ești, Doamne, Tu, prin toți aceia,
Ce-ți mulțumesc și bine Te cuvântă,
Și'n umilință Te slujesc pre Tine,
Ducându-și viața 'n calea Ta preasfântă!

I. U. SORICU.

File rupte dintr'un carnet.

Roma, 7 Octomvrie 1925.

Reîntorcându-mă din Napoli și jur, din Pompei și Solfatara, dela poalele Vezuului, de pe insula Capri, am fericita ocazie de a mai petrece încă o zi în „Roma felix, quae duorum principum est consecrata“.

Cele cinci zile, ce le mai petrecusem aici, mi-au lăsat în suflet o urmă neștearsă. Asistarea la liturghia privată a sf. Părinte în Vatican, audiența la vicarul lui Hristos, celebrarea sf. liturghii arhieresti în basilica sf. Petru din partea I. P. S. Sale pâr. mitropolit Vasile al Blajului, la care asistam ca diacon, privirea prețioaselor obiecte de artă, grandioasa expoziție a misionarilor catolici din toată lumea, ruinele Romei păgâne, Roma cu toate frumusețile ei antice și moderne, toate... m'au impresionat atât de adânc, încât vreau să uit tot ce am văzut vre-odată. Vreau să uit poetica Veneție, cu piața S. Marco, cu Palazzo Ducale, cu insula Lido, cu gondolele iluminate ce se leagănă dulce pe valurișe mării în serile pline de farmec... Aș vrea să uit Neapolul, Pompeiul, Vezuviul, să uit valurile verzi-albastre ale mării, pe cari am plutit între Neapol și insula Capri, pot să uit și fermecătoarea grotta azură de pe această insulă, dar n'aș vrea să uit niciodată

precum și nelegiuiri mai înfiorătoare chiar decât moartea, ba multora nu li-s'a cruțat nici viața. Aceștia au întimpinat moartea aclamând pe Regele Hristos și salutând cu o cunună de rugăciuni pe Născătoarea de Dumnezeu Fecioara, oferindu-se prin credința și tăria inimilor ca pilde de imitat; și tot ei, prin sfârșitul lor atât de glorios, încât se va păstra, cu un puțin fruct, în memoria tuturor, au făcut astfel să fie mai frumoasă și mai augusta acea ziură preadorită a biruinței și a păcii, pe care desigur ne-au apropiat-o ei înșiși, cerșind, prin graiul puternic al sângelui vărsat pocăință și iertare pentru prigonitorii și călăii lor. Acelaș lucru îl cerem și noi zilnic și împreună cu Voi — dupăcum nu odată am spus c-o dorim — suntem siguri că îl cer toți creștinii.

Toate aceste lucruri, desigur foarte dureroase, dar în aceeaș vreme mărețe și pline de mângâieri, le-am tratat deunăzi ceva mai pe larg în epistola enciclică „Iniquis afflictisque“. Dar atunci, deși ne sprijineam pe acte și documente vrednice de toată credința, povestirea, atât în privința faptelor cât și aceea a vorbelor, a fost, pentru a nu părea prea grozavi, mai temperată și mai blândă decât o cerea situația. În acest consistor însă, venerați Frați, n'am putut sta cu Voi împreună, fără ca deoparte să denunțăm din nou lumii întregi nimicirea în chipul cel mai nelegiuit a sacrei libertăți de mărturisire a credinței și de ciustire alui Dumnezeu, precum și violarea demnității omenești înseși, iar de altă parte să punem înaintea ei minunatele exemple de mărire creștinească. Și o revenire asupra acestei chestiuni am socotit-o cu atât mai oportună, cu cât — după știrile primite decurând — persecutarea catolicilor de acolo se agravează mereu, prin o tot mai mare crudelitate și impietate a adversarilor. Toți episcopii sunt anume scoși din scaunele lor; preoții, ori sunt excortați în anumit loc, ori sunt aruncați în temnițe, ori alții uciși; cetățeni nearmați, cari mergeau rugându-se spre cutare sanctuar al Preasfințitei Fecioare au fost măcelăriți; sfânta euharistie e profanată; iar semnele răstignirii și icoanele Domnului și Mântuitorului nostru sunt înlăturate chiar și din școlile particulare, deși tinerimea studiosă — pe care cu părintească

inimă o aplaudăm și binecuvântăm — a cerut, atât în adunări publice cât și prin scrisori deosebit de înălțătoare, să se înceteze cu barbariile de această natură...

Știri mărunte.

Personale. Pe ziua de anul nou, d. *Iuliu Maniu*, președintele partidului național-țărănesc, a fost oaspele Blajului, fiind încunjurat în tot timpul de prietinii și aderenții săi politici, cari l-au asigurat de simpatia și dragostea lor neșchimbată.

— P. Ven. Ordinariat arhidiecezan a numit pe pâr. *Victor Stoica* paroh la Șpring, pe pâr. *Pompiliu Boeriu* paroh la Deaj, iar pe pâr. *Romul Neagoi* adm. parohial la Apoldul de jos.

Misiunea culturală dlui N. Iorga. Marția trecută, d. N. Iorga a plecat din nou în străinătate, unde va petrece timp de circa două luni. Mai îndelungat va sta la Paris, pentru a-și face acolo cursurile obișnuite la Sorbona și pentru a îndruma școala română dela Fontenay-aux-Roses. Dela Paris va trece apoi, tot în misiune culturală, și în alte centre ale Apusului, oprindu-se cu deosebire la Roma. — La Paris d. Iorga va îndeplini și o mare misiune politică, în legătură cu actul dela 4 Ianuarie 1926, care ajunge a fi considerat tot mai mult ca un balast pentru țară.

Un împrumut cultural. Din cercurile ministerului instrucțiunii se anunță, că tratativele pentru contractarea unui împrumut cultural în valoare de 2 miliarde sunt considerate ca și încheiate. Actualmente se discută modalitățile de plată a sumei ce se va împrumuta. — Intreagă suma va fi destinată terminării construcțiilor școlare ce se află în curs de executare.

Harababura dela ministerul instrucțiunii continuă. Vacanța de Crăciun a pus încă odată în deplină lumina harababura dela ministerul instrucțiunii, care n'are, se pare, lucru mai important decât să emită, la fiecare început și sfârșit de vacanță, ordine peste ordine menite a zăpăci pe directorii școlilor, cari ar trebui să știe, odată pentru totdeauna când încep și când se găte vacanțele școlărești. Dar aceasta ar fi

prea de tot »șablon« și n'ar mai admite, se vede, nici o intervenție autoritară de sus și de aceea, an de an, se repetă trimiterea de telegrame oficiale, cari niciodată nu se întâmplă să nu fie modificate a doua sau a treia zi. Anul acesta bunăoară, începutul vacanței se fixase pe deosebiți termini, pentruca în urmă — firește tardiv — să se fixeze pentru toate școlile ziua de 23 Decemvrie. Și iată că, acum la sfârșit, când elevii rechiemați la școală pe ziua de 8 Ianuarie nu mai pot fi avizați, o depeșă ministerială prelungeste — te miri pe urma cărui capriciu — vacanța până Luni, în 10 Ianuarie. — Curată bătaie de joc cu școală și interesele ei!

Locale. Dumineca viitoare, a Leproșilor, va predica în catedrală pâr. *Dr. Augustin Tatar*, profesor la Academia de teologie.

— Dintre cele mai bine reușite, *revelionul Casinei* a avut anul acesta surprize cari au întrecut toate așteptările. Declamările bine alese și minunatele puncte de muzică, cari au pus încă odată în lumină talentul dlui profesor H. Heltman, s'au îmbinat atât de armonic cu punctele de atracție ale anului, susținute de dd. *Dr. Z. Boila* și *Al. Lupeanu*, încât publicul deosebit de numeros s'a depărtat cu cele mai bune impresii. — Adunând câteva mii de Lei la fondurile Casinei, reușita materială a revelionului încă poate fi socotită mulțumitoare în această criză de numerar.

— Deși cu o mică întârziere, ținem să înregistrăm că Reuniunea femeilor, urmând bunul obicei din trecut, a împărțit și anul acesta numeroase *daruri de Crăciun*, făcând săracilor și bieților orfani dela Ateliere câteva momente de adevărată și sfântă bucurie.

Nou termen pentru preschimbarea biletelor vechi de 500 Lei. Banca națională a prelungit termenul de preschimbare al biletelor vechi (format mic) de 500 Lei până la 31 Ianuarie c. Preoții dela sate sunt rugați să anunțe pe săteni despre acest lucru pentru a nu rămânea păgubiți.

† **Marta Gergely n. Boeriu**, preoteasă văduvă și mama protopopului nostru dela Ghimeșfațet — căruia îi transmitem condoleanțele noastre — s'a stins la 1 Ianuarie c. în anul 79 al vieții și 4 al văduviei sale. — Fie-i partea cu dreptii!

și simt că nu voi uita acea *Urbs aeterna*, cu bazilica di S. Pietro și cu Vaticanul!

O tainică putere mă mână din nou spre aceste sfinte locuri. E o dupăamiază frumoasă de toamnă. Obosit de calea făcută pe jos dela grandiosul monument alui Victor Emanuel al II-lea până aici, mă așez pe soclul unei columne din colonada lui Bernini. În fața mea stă cea mai frumoasă și mai mare biserică din lume, la dreapta Vaticanul, lăcașul urmașilor sf. Petru. Aproape de mine sunt cele două fântâni săritoare. Razele calde ale soarelui se resfâng în picurii apei săritoare și-i prefac în mii de curcubeu... Privesc îndelung, când la acest fenomen optic, când la biserica sf. Petru, când la Vatican. Piața este plină de mii de pelerini, veniți aici de peste țări și mări spre a se împărtăși de darurile Anului sfânt. Zilnic vin cete noi, iar altele pleacă, fără întrerupere.

În dosul meu este Roma cu zgomotul ei de mare oraș, cu oameni, cari aleargă nebuni după pâine și petreceri, în fața mea liniștea, pacea mângâierea, încremenite în grandioasele monumente de artă arhitectonică, sculpturală și de pictură. Și în vreme ce, privirea mi-se îmbată de farmecul acestor frumuseți, gându-mi sboară departe... la începutul erei creștine. Mă întreb: Dece vicarul de pe pământ alui Hristos, apostolul Petru, cel dintâiu papă, și-a pus scaunul său chiar aici la Roma? Mântui-

torul lumii doar în Ierusalim, pe muntele Golgota, și-a vărsat sângele pentru mântuirea neamului omenesc. N'ar fi fost oare mai potrivit, ca și vicarul său acolo la poalele Golgotei să-și pună reședința; deacolo să-și pască mie-lușei și oile încredințate grijei și păstoririi sale? Nu! Mântuitorul lumii a știut, că n'ar fi fost bine așa. A știut, că lumea își va schimba centrul, că el se va muta din Răsărit la Apus. Deaceea sf. Petru, îndată după înălțarea la cer a Mântuitorului, mână de-o tainică putere, părăsește Ierusalimul și pleacă departe. Mai întâiu în Antiohia, marele centru comercial și industrial al Orientului, își așează scaunul său. Dar o putere nevăzută nu-i dă pace, îl mână și de aici mai departe... spre centrul imperiului roman, spre: *Roma Cezarilor*.

Ce vei face tu, Simon Petru, în Roma lui Nero? Tu vrei să transformezi lumea cu învățătura lui Hristos cel răstignit? „Tu ești Petru și pe aceasta piatră voi zidi biserica mea și părțile iadului nu o vor învinge pe ea“ — ți-a zis dumnezeescul învățător, dar oare vei putea tu și mica ta turmă să stați împotriva valurilor de urgie, ce vor veni să vă înecă?!

Grandioasa biserică zidită deasupra mormântului tău, Vaticanul, lăcașul urmașilor tăi, dovedesc, că Hristos, pe care l-ai propovăduit cu atâta tărie, a biruit lumea. Azi: Christus vincit, Christus regnat, Christus imperat, Christus ab

omni malo plebem suam defendat (inscripția de pe obeliscul din piața sf. Petru). Aceeaș tainică putere, ce a condus pe sf. Petru la Roma, a alungat de-acolo pe puternicii împărați și cezari romani. Aceștia își mută scaunele lor când la Milano, când la Pavia, când la Ravena și Tier, iar mai târziu la Constantinopol. Unde sunt azi aceste tronuri? Toate au dispărut. De două mii de ani stă neclintit, a rămas un singur tron: *tronul papal din Vatican...* Christus imperat.

Aici în Vatican, lângă mormântul sf. Petru, este centrul spiritual, centrul împărăției de pe pământ a lui Isus Hristos. Aici s'au întâlnit și s'au încăierat la luptă crâncenă lumea veche cu lumea nouă, păgânismul cu creștinismul, sclăvia cu înfrățirea întru Hristos Isus, puternicii cezari de pe pământ cu împărății sufletești, cu papii, timpul cu eternitatea, cele trecătoare cu cele nemuritoare. Urmașii lui Petru, papii, sunt conștiința vie a tuturor națiunilor și popoarelor; ei sunt — prin Hristos — izvoare nesecate de lumină, har și autoritate; ei sunt străjerii credinței intru Isus Hristos, ai iubirii divine, ai nădejzii într-o lume neperitoare; ei sunt apărătorii neînfrânți ai adevărului și ai justiției, patronii celor asupriți, nemituții judecători, unica *Sanctitate*, în fața căreia își pleacă genunchii împărați tari și miniștrii plenipotențari, a cărei superioritate au recunoscut-o toți episcopii și patriarhii din

† **Păr. Augustin Târziu**, fost preot și protopop la Chereleuș (eparhia Orășii), și unul dintre cei mai înimoși luptători naționali ai aceluiași timp, s'a stins la 3 Ianuarie c. în anul 70 al vieții și 42 al preoției sale cinșite. Il deplâng numeroase rudeni, între cari și profesorul Dr. N. Flueraș dela Oradea, căruia și pe această cale îi aducem sincerele noastre condoleanțe. — Od hnească în pace.

O rectificare. Autorul articolului »O modestă părere« din Nr. 51-1926 al »Unirii« ne cere insistent să rectificăm, că la finea propoziției prime din alineatul al treilea a dorit să fie semnul întrebării, iar nu punctul pus din greșală de tipar, prin care pare a se fi introdus o ireverență față de autoritatea bisericească.

Telefonul »Unirii«

B. Cluj. Pe cât știm, pregătirile pentru un nou sinod arhiepiscopesc sunt în curs și în adunările din primăvara acestui an preoția va putea să-și arate părerea asupra materiilor cari vor fi puse în discuția sinodului. Atunci se pot formula și propuneri concrete pentru orice chestiuni, cari intra în competența unui sinod și ele vor fi onorate.

„Libertatea”. Orășii. Nu era nevoie să duceti înaintea poporului discuțiile noastre despre LANC. Dacă ați făcut-o totuși, trebuia să fiți cinșii și dreți. Dvoastră însă tăiați și spânzurați, așa, fără nici un rost. Un „articlu” este „luminat”, celalalt izvorit din o uimitoare „îndărătnicie lipsită de sinceritate”, din o vedere „întunecată de patimi de partid, sau din mândria neserioasă de-a nu se lăsa convins”. Acest verdict se rosteste în fața cetitorilor cari cred în sfințenia slovei, cari nu au puțină de-a-și face înșiși o judecată, fiindcă nici nu le dați nimic din toată argumentația în discuție, și pe cari nici noi nu avem puțină să-i luminăm, fiindcă nu ne sunt cetitori. Ei bine, asta nu este nume o totală lipsă a simțului de răspundere, ci și abuz de bunacredință a cetitorilor și un fel de calomnie. Vechiul clișeu cu banca Marmorosch nu poate justifica aberații de această natură. Ele au o singură sursă: Febra antisemită de care suferiți, v'a întunecat și mintea și conștiință. — Cumplită boală!

T. Iocănești. Afirmatia dlui Nae Ionescu din numărul dela 1 Ianuarie al ziarului „Cuvântul”, că: „Bucureștii (ca autoritate supremă a bisericii ortodoxe), dar și Blajul, au datorința de a interveni energic pentru potolirea frantirilor”, nu o luăm prea tragic, fiindcă ne dăm seama, că autorul — pentru a putea spera ceva rezultat — trebuia neapărat să vizeze și Blajul. Cu toate acestea, d. N. Ionescu știe foarte bine, că Blajul n'are în rândurile sale această armă, atât de bine reprezentată în tabera adversă. Blajul nu luptă pentru drepturile sale decât cu armele cinșite ale adevărului și ale bunecredinței.

N. Alba-Iulia. Mulțumim. Alocuția papală din ultimul Consistor aveam și altfel de gând s'o utilizăm în sensul pe care ni-l indicați. În numărul acesta am reținut din ea partea referitoare la Mexico și sperăm că în numărul proximo vom putea da, poate chiar integral, și partea referitoare la mișcările din Franța, cunoscute sub numele de „Action française”.

Apus și Răsărit, renunțând cu toții la titlul de papă!

Și dacă la început a fost un papă în Antiohia, un papă în Alexandria, un papă în Ierusalim, azi nu mai sunt demult... Azi avem un singur papă, pe papa dela Roma și lui singur și numai lui îi compete titlul de Sanctitate.

Veniți aici toți neodihniți cu vederi străme și vedeți puternica stâncă dela temelia bisericii lui Hristos, pe care nici porțile iadului nu o vor învinge, căci: *Cristus ab omni malo plebem suam defendit!* Veniți toți ceice surteți măhniți din cauza alipirii noastre la Roma papală și priviți miile de pelerini, cari vin din mari depărtări să se închine la mormântul sf. Petru, să asalteze zilnic Vaticanul pentru a fi primiți în audiență și binecuvântați de adevăratul urmaș al sf. Petru! Veniți și vedeți grandioasa expoziție a misionarilor catolici din cele mai îndepărtate colțuri ale pământului... și vă veți convinge, cât de mici sunteți voi cei bârfitori... și ce mare, ce formidabilă forță morală reprezintă acest Papă!

Veniți, noi frații voștri mai mici vă vom conduce la El... și El ne va primi cu bucurie, căci este păstorul cel bun, care sufletul și-L pune pentru oi, și glasul Lui vom auzi și vom fi... o turmă și un păstor.

Emil Butuza.

Mai multora. În chestiunea cursului de cantori nu s'a hotărât încă nimic concret. Deocamdată nu putem deci decât să repetăm informația că în primăvară, probabil la 1 Martie, cursul se va deschide și că amănuntele se vor anunța la timp în coloanele noastre. Putem vesti însă de pe acum pe toți, că de încartiruire și întreținere au să se îngrijească participanții.

Oficiul parohial Feniș. În 12 I 1925 am primit 120 Lei, iar în 31 XII 1925 150 Lei. Vă rugăm să scuzați, provocarea s'a trimis din greșală. Suma trimisă acum încă am primit-o.

Z. Mocod. Am primit abonamentul pe anii 19.5 și 1926. Adresa s'a schimbat după dorință.

C. Iva mare-sat. Confirmăm primirea sumei de Lei 330 Achitat până la 31 XII 1926

Oficiul parohial Galați. Primit 450 Lei. Achitat până la 31 XII 1926.

M. Dicioșanmărtin. Vă avizăm că am primit suma de Lei 90.

T. Istrău. Achitat până la 31 XII 1926. Adresa am corectat-o

D. Poienile Zăgrii. Achitat până la 31 XII 19.6

T. P-treu. Confirmăm primirea sumei de 340 Lei.

S. Semlac. Primit, aranjat până la 31 XII 1926.

P. Câmpia Turdei. Am primit suma de 90 Lei.

T. Ilb. Chităm primirea sumei de Lei 330.

Dr. B. Timișoara. Am primit suma trimisă.

Dr. M. Tășnad. Am primit 200 Lei.

I. Gerăuș. Am primit 180 Lei.

Ocazie bună!

Se vinde din mână liberă în orașul Blaj, reședință de județ,

O casă cu prăvălie

Șase camere de locuit, bucătărie, spais și celelalte, grădină. Apoi

O îngrășătoare sistematică

pentru 200 porci, magazie pentru 8 vagoane cereale,

Grajduri pentru 21 vite

poduri, șură, gheșărie, casă pentru servitori,

Moară și basculă

edificate din cărămidă și acoperite cu țiglă, în stare nouă, edificate pe teritor de 2 pogoane, aproape de gara Câmpul Libertății.

Informațiuni la dl

NICOLAE MÂRZA

(238) 1-3 Blaj, jud. Târnava Mică.

Turnătorie de clopote și metal

SCHIEB & KAUNTZ

SIBIU Str. Gării 15.

Livrează clopote etc. biserică pe garanție de ani îndelungați, turnate din material de prima calitate ca înainte de războiu, efectuate în mod artistic. Experiență îndelungată, de ani de zile, asigură o muncă ireproșabilă și un sunet armonios.

Cereți oferte speciale.

(205) 18-52

VASILE HOZA

PRĂVĂLIE DE MANUFACTURĂ.

Mare asortiment de mărfuri din Cehoslovacia ca: **Zefire, Dele-nuri, Satinuri, Bașmale** etc., precum și odăjdii bisericești: **Yestminte și Prapori** din cele mai bune stoffe elvețiene, apoi **Țotire, Cădelnițe, Cruci de mână și Cruci de prapori** cu prețuri convenabile.

Serviciul ireproșabil.

NB. Rog nimeni să nu-și comande din alt loc până ce nu se va convinge de prețurile mele.

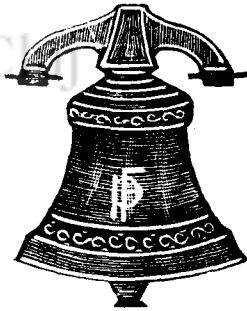
SIBIU, Piața Prințul Carol Nr. 6.

(97) 47-52

Atențiune

Fabrică românească de clopote din cel mai bun material

Turnătorie de fier și metal

25-2 (120)

Primește orice comande pentru turnat după model sau după obiecte, piese de motoare, mori, mașini etc. până la 2000 kgr. greutate bucată.

Cumpără tuciu vechi și aramă veche în orice cantitate.

VASILE HOZA

SIBIU Str. Lungă 34.

Atragem atențiunea veneratului Cler asupra societății

„BELGO-ROMANA”

cel mai solid institut de asigurări și reasigurări în România. **Asigurări contra focului**, cu cel mai redus tarif (în afară de cartel). În relațiune contractuală cu Episcopia Lugojului. Din premiul asigurațiilor în parohie 10% spre scopurile parohiei (în dieceza Lugojului, fondului diecezan). **Asigurări pe viață**, tipurile cele mai avantajoase și moderne!

DIRECȚIUNEA GENERALĂ: București.

DIRECȚIUNEA REGIONALĂ: Timișoara, Bul. Regina Maria No. 6.

(67) 24-24